

Dz.U. 2008 Nr 228 poz. 1507**U S T A W A**

z dnia 21 listopada 2008 r.

o emeryturach kapitałowych**Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz.U. z 2018 r.
poz. 926**

Rozdział 1

Przepisy ogólne**Art. 1.** Ustawa określa:

- 1) rodzaje świadczeń pieniężnych wypłacanych ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych oraz środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.¹⁾), zwanych dalej „emeryturami kapitałowymi”;
- 2) zasady nabywania prawa do emerytur kapitałowych;
- 3) zasady i tryb przyznawania emerytur kapitałowych;
- 4) zasady ustalania wysokości i wypłaty emerytur kapitałowych.

Art. 2. W zakresie ustalania wysokości emerytur kapitałowych ustawa stoi na gruncie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, stan zdrowia, stan cywilny oraz stan rodzinny.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – emeryturę, do której Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił prawo na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, 1386 i 2120 oraz z 2018 r. poz. 138 i 357);
- 2) (uchylony)
- 3) fundusz emerytalny – fundusz, o którym mowa w art. 55 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 4) Fundusz Ubezpieczeń Społecznych – Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 106, 138, 357, 398, 650 i 697.

- 4a) członek otwartego funduszu emerytalnego – osobę fizyczną, która uzyskała członkostwo w otwartym funduszu emerytalnym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 870 i 1321 oraz z 2018 r. poz. 138) lub której środki są ewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a także osobę fizyczną, której środki zgromadzone na jej rachunku w otwartym funduszu emerytalnym zostały przekazane z tego funduszu na subkonto, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 5) kwota dodatku pielęgnacyjnego – kwotę, o której mowa w art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 6) (uchylony)
- 7) renta – rentę z tytułu niezdolności do pracy lub rentę rodzinną, do której prawo ustalił Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub na podstawie odrębnych przepisów.
- 8) (uchylony)
- 9) (uchylony)
- 10) (uchylony)

Art. 4. Emerytury kapitałowe przysługują w ramach ubezpieczenia emerytalnego, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 5. Emerytury kapitałowe przysługują osobom mającym ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 6. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do emerytur kapitałowych stosuje się odpowiednio:

- 1) art. 2a, art. 80 pkt 1–4, art. 81 pkt 1, art. 82, art. 83, art. 83b, art. 84 ust. 1, 4–8e i 11 oraz art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2) art. 100, art. 101, art. 103a, art. 114, art. 115, art. 116 ust. 1b, 1c, 1d i 2, art. 118, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 124, art. 128–130, art. 132, art. 133–144 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 2

Rodzaje emerytur kapitałowych i zasady nabywania prawa do tych emerytur

Art. 7. 1. Ze środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanym dalej „subkontem”, przysługuje okresowa emerytura kapitałowa.

2. Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego do ukończenia 65. roku życia.

2a. (uchylony)

3. Okresowa emerytura kapitałowa jest finansowana z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3a. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 8. Członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do okresowej emerytury kapitałowej, jeżeli:

- 1) ukończył 60 lat oraz
- 2) kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, jest równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego.

Art. 9. Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasa:

- 1) w przypadku śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego;
- 2) z dniem poprzedzającym dzień, w którym członek otwartego funduszu emerytalnego ukończył 65. rok życia;
- 3) w przypadku wyczerpania środków zewidencjonowanych na subkoncie.

Art. 10. (uchylony)

Art. 11. W przypadku gdy członek otwartego funduszu emerytalnego nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 8 pkt 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnia środki zewidencjonowane na subkoncie przy ustalaniu wysokości emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1 lub art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 3

Zasady i tryb przyznawania emerytur kapitałowych

Art. 12. 1. Prawo do emerytury kapitałowej i jej wysokość ustala Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w drodze decyzji, na podstawie wniosku o ustalenie prawa do emerytury złożonego przez członka otwartego funduszu emerytalnego.

2. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ustalenie prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, i emeryturę kapitałową.

Art. 13. 1. Prawo do okresowej emerytury kapitałowej ustala się z urzędu, jeżeli prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustala się na podstawie art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Wszczęcie postępowania z urzędu na podstawie art. 24a ustawy, o której mowa w ust. 1, przed osiągnięciem wieku 65 lat, oznacza równocześnie wszczęcie postępowania o okresową emeryturę kapitałową.

Art. 14. 1. (uchylony)

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, biorąc pod uwagę kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustala prawo do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokość, jeżeli został spełniony warunek, o którym mowa w art. 8 pkt 2.

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. (uchylony)

10. (uchylony)

11. (uchylony)

12. (uchylony)

Art. 15. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustala prawa do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokości, jeżeli nie został spełniony warunek, o którym mowa w art. 8 pkt 2.

2. (uchylony)

Art. 16. (uchylony)

Art. 17. (uchylony)

Art. 17a. 1. Jeżeli członek otwartego funduszu emerytalnego złoży po raz pierwszy wniosek o emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po ukończeniu wieku, o którym mowa w art. 7 ust. 2, kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznanej na podstawie art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych członkowi otwartego funduszu emerytalnego, który ukończył wiek wskazany w art. 7 ust. 2.

3. W przypadku osób, które do dnia wskazanego w art. 9 pkt 2 pobierały okresową emeryturę kapitałową lub nie pobierały tego świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury zgodnie z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, środki zewidencjonowane na subkoncie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 18. (uchylony)

Art. 19. (uchylony)

Art. 20. (uchylony)

Art. 21. (uchylony)

Art. 22. (uchylony)

Art. 23. (uchylony)

Rozdział 4

Zasady ustalania wysokości emerytur kapitałowych oraz ich wypłaty

Art. 24. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie ustalonych na dzień, o którym mowa w art. 8 pkt 2, i średniego dalszego trwania życia, o którym mowa w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 25. 1. Jeżeli po dniu, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową, emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość tej emerytury ulega ponownemu ustaleniu na wniosek emeryta. Przepis art. 24 stosuje się odpowiednio – z tym, że wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustala się dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury.

2. Złożenie wniosku o ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w trybie art. 108 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Jeżeli w wyniku ponownego ustalenia wysokości okresowej emerytury kapitałowej kwota świadczenia jest niższa niż dotychczas pobierana, okresową emeryturę kapitałową wypłaca się w dotychczasowej wysokości.

4. Ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

5. (uchylony)

Art. 26. 1. Okresowa emerytura kapitałowa jest waloryzowana corocznie na zasadach i w trybie określonym dla emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

1a. (uchylony)

2. (uchylony)

Art. 27. (uchylony)

Art. 28. (uchylony)

Art. 29. (uchylony)

Art. 30. 1. Emerytury kapitałowe są wypłacane za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która jest właściwa do wypłaty emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Emerytury kapitałowe są wypłacane wraz z emeryturą lub rentą.

3. W przypadku gdy osoba uprawniona do emerytury kapitałowej i emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pobiera rentę z innego organu emerytalnego lub rentowego, emeryturę kapitałową wypłaca, w dniu ustalonym jako termin płatności, jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która ustaliła prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

4. Organ, o którym mowa w ust. 3, jest obowiązany niezwłocznie poinformować Zakład Ubezpieczeń Społecznych o:

- 1) wstrzymaniu wypłaty renty i jego przyczynach,
- 2) podjęciu wypłaty renty

– jeżeli został poinformowany o podjęciu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wniosek osoby zainteresowanej wypłaty emerytury lub renty.

Art. 30a. W razie gdy środki zewidencjonowane na subkoncie są niższe od kwoty okresowej emerytury kapitałowej, okresową emeryturę kapitałową wypłaca się w kwocie nie wyższej niż kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, bez konieczności wydawania decyzji w sprawie wypłaty emerytury w niższej wysokości.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepis końcowy

Art. 31. (pominięty)

Art. 32. (pominięty)

Art. 33. (pominięty)²⁾

Art. 34–36. (pominięte)

Art. 37. (pominięty)²⁾

Art. 38–41. (pominięte)

Art. 42. 1. Osobie urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., której przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ustalono prawo do emerytury rolniczej, z zaliczeniem okresów, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w art. 33, a która po dniu wejścia w życie ustawy osiągnie wiek 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny i zgłosi wniosek o emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określoną w art. 24 lub art. 184 ustawy wymienionej w art. 37, przysługuje – w zależności od jej wyboru – emerytura rolnicza ustalona z zaliczeniem wskazanych okresów albo emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Prawo do emerytury rolniczej oraz do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przysługuje osobie, o której mowa w ust. 1, jeżeli po wyłączeniu okresów wskazanych w tym przepisie osoba ta spełnia warunki do emerytury rolniczej.

Art. 43. Emerytura dla osoby urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., której wysokość obliczono wraz ze zwiększeniem lub częścią składkową emerytury rolniczej, ulega ponownemu ustaleniu – bez uwzględnienia tego zwiększenia lub części składkowej, jeżeli osobie tej została przyznana emerytura rolnicza z tytułu okresów, o których mowa w art. 20 ust. 1 i 2 ustawy wymienionej w art. 33, w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

Art. 44. (pominięty)

Art. 45. 1. Wyплаты emerytury, do której prawo zostało zawieszona na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 37, dokonuje się na wniosek osoby zainteresowanej.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje osoby, mające w dniu wejścia w życie ustawy zawieszona prawo do emerytury w trybie art. 103 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 37, o warunkach pobierania świadczeń.

Art. 46. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

---

²⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o emeryturach kapitałowych (Dz. U. poz. 926).

³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 24 grudnia 2008 r.